

Byråd 10-11-2020

Punkt 138: Øget og strømlinet indsamling og sortering af husholdningsaffald

07.00.01-G00-1-20

Resume

Miljøstyrelsen har udsendt vejledning til landets kommuner og affaldsselskaber med retningslinjer for, hvordan de kan tilrettelægge deres ordninger, sådan at de lever op til affaldsbekendtgørelsens krav til indsamling af husholdningsaffald.

Administrationen indstiller til Udvikling, By og Land og Økonomiudvalget at anbefale Byrådet:

1. At tage Miljøstyrelsens vejledning om tilrettelæggelse af nye affaldsordninger, der opfylder affaldsbekendtgørelsens krav til indsamling af husholdningsaffald, til efterretning.
2. At godkende den foreløbige skitserede plan for projektet

Historik

Beslutning fra Udvikling, By og Land, 27. oktober 2020, pkt. 231:

1.-2.

For: A, B, NG, V, Ø (9)

Imod: O (1)

Anbefalet.

Mindretalsbemærkning fra Brian Lyck Jørgensen (O): O ønsker økonomiske beregninger, før der tages stilling.

Udvalget beslutter desuden, at udvalget skal på en inspirationstur, hvor administrationen kommer med forslag til destinationer samt at dem, der udfører det praktiske arbejde ift.

husholdningsaffald, involveres.

Fraværende: Morten Ulrik Jørgensen (NG)

Beslutning fra Økonomiudvalget, 2. november 2020, pkt. 173:

1. - 2. Anbefalet med den præcisering, at dem, der udfører det praktiske arbejde i forhold til husholdningsaffald, herunder repræsentanter for vognmænd og chauffører, involveres.

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har udsendt en vejledning, der har til formål at give klare retningslinjer for, hvordan kommuner og affaldsselskaber kan tilrettelægge deres ordninger, sådan at kommunerne lever op til affaldsbekendtgørelsens krav til indsamling af husholdningsaffald, hvilket kan bidrage til en strømlining af indsamlingen på tværs af landet.

I den nye Affaldsbekendtgørelse stilles der krav til, at flere fraktioner fremover skal husstandsindsamles. Retningslinjer i nærværende vejledninger skal anvendes, når nye udbud om affald fra husholdninger planlægges og skal derved også afspejles i de kommende kommunale affaldsplaner. Kommunerne skal bruge definitioner for f.eks. husstandsindsamling og husstandsnær indsamling, når de planlægger indsamling og regulativfastsætter fremtidige indsamlingsordninger for både enfamiliehuse, etageboliger og sommerhuse mv.

Den største forandring ligger i, at det fremadrettet bliver et krav, at kommunerne skal indsamle de pågældende fraktioner i henteordninger.

Figur 1. giver eksempler på, hvordan kravene om henteordning kan implementeres fordelt på boligformer og indsamlingsmetoder i forhold til særskilt og kombineret indsamling. Ved særskilt indsamling forstås: Indsamling hvor en affaldsstrøm holdes adskilt alt efter affaldets type og art for at lette en specifik behandling. Hvis der ønskes at indsamle flere fraktioner i samme rum - kombineret indsamling - kræver det fremadrettet en udtagelsesbestemmelse i affaldsbekendtgørelsen. Kombineret indsamling kan i så fald benyttes, hvis det ikke forringer hverken mængden eller kvaliteten af genanvendelsen, eller hvor det ville medføre uforholdsmæssige høje omkostninger at kræve særskilt indsamling.

	En-familiebolig i byen og på landet	Etagebolig og tætte bykerner	Sommerhuse
--	-------------------------------------	------------------------------	------------

Primært særskilt indsamling	<i>2-kammerbeholder:</i> Mad og restaffald	<i>1-kammer beholder:</i> Madaffald <i>1-kammerbeholder:</i> Restaffald	<i>2-kammerbeholder:</i> Mad og restaffald
-do-	<i>2-kammerbeholder:</i> Papir og pap	<i>1-kammerbeholder:</i> Papir <i>1-kammerbeholder:</i> Pap	<i>2-kammerbeholder:</i> Papir og pap
-do-	<i>2-kammerbeholder:</i> Metal og plast/ mad- og drikkekartoner	<i>1-kammerbeholder:</i> Metal <i>1-kammerbeholder:</i> Plast/Mad- og drikkevarekartoner	<i>2-kammerbeholder:</i> Metal og Plast / mad- og drikkekartoner
-do-	<i>Glas i Kuber</i>	<i>Glas i Kuber</i>	<i>Glas i kuber</i>
-do-	<i>Rød kasse:</i> Farligt affald inkl. batterier og småt elektronik	<i>Miljøskab:</i> Farligt affald, elektronik og batterier	<i>Evt. Rød kasse:</i> Farligt affald inkl. batterier og småt elektronik
Primært kombineret indsamling	<i>2-kammerbeholder:</i> Mad- og restaffald	<i>1-kammerbeholder:</i> Madaffald <i>1-kammerbeholder:</i> Restaffald	<i>2-kammerbeholder:</i> Mad- og restaffald
-do-	<i>2-kammerbeholder:</i> Papir /pap og metal/plast/mad- og drikkekarton	<i>1-kammerbeholder:</i> Papir/pap <i>1-kammerbeholder:</i> Metal/plast/ mad- og drikkekarton	<i>2-kammerbeholder:</i> Papir /pap og metal/plast/mad- og drikkekarton
-do-	<i>Glas i kuber</i>	<i>Glas i kuber</i>	<i>Glas i kuber</i>
-do-	<i>Rød kasse:</i> Farligt affald, elektronik og batterier	<i>Miljøskab:</i> Farligt affald, elektronik og batterier	<i>Evt. Rød kasse:</i> Farligt affald inkl. batterier og småt elektronik

Figur 1. Eksempler på henteordninger, der lever op til de nye krav.

Som figur 1. viser, så indeholder kravene til henteordning for husholdningsaffald forskellige definitioner alt efter hvilken boligtype, der er tale om. Det skal bemærkes, at der kan anvendes posesortering frem for faste beholdere generelt for alle boligtyper, hvis kommunen har implementeret optiskposesortering.

Indsamlingsordning for de enkelte boligtyper:

For en-familiebolig i byen og på landet skal affaldsfraktionerne indsamles på følgende måde:

- Mad, plast, metal, glas, papir, pap, mad- og drikkekartoner og restaffald skal indsamles ved en henteordning
- Indsamlingen skal foregå i faste beholdere placeret på matriklen. Beholderne kan være opdelt i rum.
- Glas kan indsamles husstandsnaert i kuber og skal så vidt muligt placeres i en benyttelsesafstand, som er tilgængelig på gåben fra husstanden.
- Farligt affald, batterier og småt elektronik indsamles samlet eller hver for sig i egnede faste beholdere fx kasser, 1-kammerspande/-beholdere, batteribeholdere, pose på låg m.v.

For etagebolig og tætte bykerner (inkl. kædehuse/rækkehuse/tæt lav bebyggelse) skal affaldsfraktioner indsamles på følgende måde:

- Mad, plast, metal, glas, papir, pap, mad- og drikkekartoner og restaffald skal indsamles ved en henteordning. Indsamlingen kan dog etableres som husstandsneare fællesløsninger for beboere.
- Indsamlingen skal foregå i faste beholdere placeret på matriklen eller husstandsneart. Beholderne kan være på hjul, nedgravede, semi-nedgravede, med sug eller lignende.
- Glas kan indsamles husstandsneart i kuber og skal så vidt muligt placeres i en benyttelsesafstand, som er tilgængelig på gåben fra husstanden.
- Farligt affald, batterier og småt elektronik indsamles samlet eller hver for sig i egnede faste beholdere fx 1-kammerspande/-beholdere, batteribeholdere, pose på låg m.v.

For sommerhuse, kolonihaver og ikke brofaste øer (med under 200 fastboende) skal affaldsfraktionerne indsamles på følgende måde:

- Mad, plast, metal, glas, papir, pap, mad- og drikkekartoner og restaffald skal som udgangspunkt indsamles i en henteordning. Indsamlingen kan dog etableres som husstandsneare fællesløsninger for beboere i områder med sommerhuse, kolonihaver og for ikke-brofaste øer.
- Indsamlingen skal foregå i faste beholdere til affaldsfraktioner mad, plast, metal, glas, papir, pap, mad- og drikkekartoner og restaffald, som er placeret på matriklen eller husstandsneart (tilgængelig i gåafstand). Beholderne kan være på hjul, nedgravede, semi-nedgravede, med sug eller lignende.
- Glas kan indsamles i husstandsneare kube og skal så vidt muligt placeres i en benyttelsesafstand som er tilgængelig på gåben fra husstanden.
- Farligt affald, batterier og småt elektronik indsamles samlet eller hver for sig i egnede faste beholdere som f.eks. kasse, 1-kammerspande/-beholdere, batteribeholdere, et lukket skab eller lign. Alternativt kan fraktionerne henvises til aflevering på genbrugspladser i kommunen.

Opsamling og status

Formålet med den nye bekendtgørelse er at strømline indsamling og sortering af husholdningsaffaldet i hele landet for derved at opnå en større genanvendelse og fremme den cirkulære økonomi.

I modsætning til langt de fleste kommuner i Danmark har Gribskov Kommune ikke indført husstandsindsamling i form af henteordninger for tørre genanvendelige fraktioner. Det giver visse fordele og ulemper. Fordelene er, at kommunen ikke skal til at lave om på allerede etablerede indsamlingsordninger, hvis de måtte være i strid med Miljøstyrelsens vejledning - med en eventuel øget udgift til følge. Ulempen er, at opgaven er uforholdsmæssig stor, og hvad nogle kommuner har brugt flere år, skal Gribskov kommune nu gennemføre på 8 måneder, idet fristen for implementering af nye ordninger er d. 1. juli 2021. Det betyder også,

at udgiften til indkøb af materiel, udbud, kommunikation mv. vil betyde en væsentlig takststigning for borgerne.

Figur 2 viser en sammenligning af kommunernes standardgebyr pr. husstand 2020 for Vestforbrændingens ejerkommuner. Sammenligningen viser, at Gribskov Kommune opkræver det laveste standardgebyr af de 19 kommuner. Det højeste gebyr opkræves i Rødovre Kommune på 4.375 kr. pr husstand - hvilket udgør en forskel på 1.931 kr. pr husstand.

Forskel i standardgebyr skyldes som udgangspunkt, at flere kommuner længe været i gang med udrulning af nyt affaldsmateriel og implementering af nye indsamlingsordninger for husholdningsaffald i form af henteordninger. Kommunerne har derfor også kunne sprede den samlede udgiften over flere år.

Kommune	Standardgebyr pr. husstand inkl. moms	Restaffald	Madaffald	Farligt affald	Papir	Plast	Pap	Glas	Metal	Tekstil	Mad- og drikkekartoner
Gribskov Kommune	2.444,00 kr.	+	+	/	-	-	-	-	-	-	-
Herlev Kommune	2.680,00 kr.	+	(+)	+	+	+	+	+	+	-	-
Gentofte Kommune	2.750,00 kr.	+	(+)	+	+	+	+	+	+	F	-
Furesø Kommune	2.813,00 kr.	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-
Høje-Taastrup Kommune	2.854,00 kr.	+	(+)	(+)	+	(+)	(+)	+	(+)	-	-
Lyngby-Taarbæk Kommune	2.932,50 kr.	+	(+)	+	+	+	+	+	+	-	-
Frederikssund Kommune	3.076,25 kr.	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-
Halsnæs Kommune	3.161,73 kr.	+	+	/	+	-	-	-	-	-	-
Ballerup Kommune	3.193,00 kr.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Gladsaxe Kommune	3.203,00 kr.	+	+	/	+	+	+	+	+	-	-
Brøndby Kommune	3.260,00 kr.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Egedal Kommune	3.297,00 kr.	+	+	/	+	+	+	+	+	-	-
Glostrup Kommune	3.307,50 kr.	+	-	/	+	+	+	+	+	-	-
Ishøj Kommune	3.650,00 kr.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Albertslund Kommune	3.676,00 kr.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Vallensbæk Kommune	3.717,00 kr.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
København Kommune	4.253,75 kr.	+	+	+	+	+	+	-	+	-	-
Hillerød Kommune	4.317,50 kr.	+	+	+	+	+	+	-	+	(+)	-
Rødovre Kommune	4.375,00 kr.	+	+	(+)	+	+	+	+	+	(+)	-

Figur 2. Oversigt over standardgebyr og indsamlingsordninger fra 19 kommuner i Vestforbrændingens opland.

Det videre arbejde:

- Administrationen arbejder på at udarbejder en samlet projektplan. Herunder udarbejde projektplaner, tids- og aktivitetsplan for de enkelte del-projekter.
- Administrationen arbejder på forslag om, hvilket type affaldsmateriel, der kan tilbydes

de forskellige boligområder og boligtyper på baggrund af en kortlægning. Når arbejdet er tilendebragt, vil det blive forelagt udvalget til godkendelse

- Administrationen samarbejder med Vestforbrænding og SWECO om kortlægning af antal husstande fordelt på forskellige boligtyper og områder. Kortlægningen danner datagrundlaget for udarbejdelse af udbud og indkøb, investeringsoversigt og beregning af takst. Når kortlægning og data er overstået, kan udbudsarbejde om indsamling af de genanvendelige fraktioner påbegyndes.
- Administrationen arbejder samtidig på at klargøre og modificere kommunikationsværktøjet RenoWeb til at kunne modtage nye data og håndtere den daglige drift for de nye ordninger.
- Administrationen forventer at gøre brug af de rammeaftaler, der foreligger med Vestforbrænding omkring indkøb og udrulning af nyt affaldsmateriel.
- Der udarbejdes en kommunikationsplan for det samlede projekt og for de enkelte faser. Når planen ligger klar, vil den blive forelagt udvalget til godkendelse.
- Administrationen forventer at modtage den endelige Bekendtgørelse om affald omkring den 11/1-2021. Først når bekendtgørelsen foreligger, kan der udarbejdes et nyt regulativ for husholdningsaffald, da standardskabelon fra bekendtgørelsen skal benyttes til formålet.

Administrationen anbefaler:

- At Miljøstyrelsens vejledning tages til efterretning.
- At der, hvis det er praktisk muligt, vælges affaldsmateriel og sorteringsløsninger som flertallet af Vestforbrændings kommuner allerede benytter; både for at lette indsamlingen, udnytte stordriftsfordele og for at holde affaldsfraktionerne adskilt på modtageanlægget, så kvaliteten af affaldet ikke forringes i forbindelse med afsætning og oparbejdning i ny produktion.
- At administrationen arbejder på at finde affaldsløsninger hos borgerne, som giver det

største genanvendelsespotentiale

- At den foreløbige plan for projektets arbejdsprocesser godkendes

Lovgrundlag

Affaldsbekendtgørelsen, BEK nr 224 af 08/03/2019 (Gældende)

Beslutning

Afstemning om anbefaling fra Økonomiudvalget

For: A, B, C, NG, V, Ø, Betina Sølvér, Morten Ulrik Jørgensen (21)

Imod: O (1)

1. - 2. Tiltrådt med den præcisering, at dem, der udfører det praktiske arbejde i forhold til husholdningsaffald, herunder repræsentanter for vognmænd og chauffører, involveres.

Mindretalsudtalelse: Brian Lyck Jørgensen (O) tilkendegiver til protokollen, at Dansk Folkeparti ønskede at se økonomiske beregninger, før der skulle tages stilling til projektet.

Fraværende: Kim Valentin (V)